SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:679

av Andrea Kronvall (SD)

Landsbygdssäkring av beslut

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda införandet av tydligare krav på landsbygdssäkring vid beredning av statliga beslut och lagförslag, där konsekvenserna för lands- och glesbygder ska analyseras och möjliga åtgärder för att motverka negativa effekter redovisas, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige är ett land med stora geografiska skillnader. Förutsättningarna för att leva, arbeta och driva företag ser väldigt olika ut i storstäder, mindre tätorter, på landsbygden och i skärgården. Trots detta utformas nationella beslut och regelverk ofta utifrån förutsättningar som inte speglar hur det ser ut i hela landet.

Beslut som på nationell nivå kan verka rimliga kan få stora konsekvenser i områden med långa avstånd, begränsad kollektivtrafik och ett mindre befolkningsunderlag. Det kan exempelvis handla om förändringar inom samhällsservice, infrastruktur, skola, vård eller nya regler som påverkar företagare på landsbygden.

Det är också viktigt att se till den samlade effekten av flera beslut. En enskild förändring behöver inte innebära särskilt mycket, men när flera beslut över tid leder till längre avstånd, ökade kostnader eller försämrad service kan det till slut bli betydligt svårare att bo och verka på landsbygden.

I Norge finns sedan lång tid tillbaka ett system där man särskilt uppmärksammar hur statliga beslut påverkar arbetstillfällen och tillgången till samhällsservice i distriktsområden. Tanken är bland annat att upptäcka negativa konsekvenser i tid och överväga åtgärder som kan motverka dem.

Även i Sverige finns regler om konsekvensutredningar och metodstöd för att stärka landsbygdsperspektivet. Däremot saknas ett generellt och tydligt krav på att konsekvenserna för lands- och glesbygden särskilt ska analyseras och redovisas inför relevanta statliga beslut.

Därför bör regeringen se över hur tydligare krav på landsbygdssäkring kan införas i det svenska regelverket. Det bör innebära att man redan i ett tidigt skede undersöker hur beslut påverkar människor, företag och samhällsservice på landsbygden. Om ett beslut riskerar att få betydande negativa konsekvenser bör också möjliga åtgärder för att förebygga eller kompensera för dessa redovisas.

Hur omfattande analyserna behöver vara bör naturligtvis bero på vilket beslut det handlar om, så att det inte skapas onödig administration.

Målet är att nationella beslut ska fattas med kunskap om hur de påverkar hela Sverige och att landsbygdens särskilda förutsättningar tas med i bedömningen redan från början. Vår landsbygd och skärgård, med sina människor, företag, naturvärden och möjligheter, är en ovärderlig tillgång för hela Sverige som vi ska vara stolta över, värna och ge goda förutsättningar att utvecklas.

Andrea Kronvall (SD)